

Chambre des Représentants

SESSION EXTRAORDINAIRE 1961.

31 MAI 1961.

BUDGET

du Ministère des Affaires Economiques
pour l'exercice 1961.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES ECONOMIQUES
ET DE L'ENERGIE (1)

PAR M. PAQUE (Simon).

MESDAMES, MESSIEURS,

Le budget du Ministère des Affaires Economiques pour l'exercice 1961, déposé par le gouvernement précédent, a été longuement examiné par la Commission des Affaires Economiques du Sénat au cours de trois séances.

Ces travaux ont été repris au rapport déposé le 5 janvier 1961.

De ce fait, votre commission a estimé qu'il y avait lieu de terminer la discussion de ce budget en une seule séance.

Discussion.

Un commissaire tient d'abord à préciser la position de l'opposition en soulignant que son groupe respectera la tradition qui veut que, lors du vote d'un budget préparé par un gouvernement précédent, l'opposition qui avait participé à ce gouvernement s'abstienne. Il estime d'ailleurs que le dit budget n'englobe pas tous les aspects de la poli-

(1) Composition de la Commission :

Président : M. Destenay.

A. — Membres : MM. Blanckaert, Bode, Claeys, Décarpentrie, De Staercke, Dupont, le Hodey, Pêtre, Vandamme (F.), Van Hamme, Verhenne. — Mme Copée-Gerbinet, MM. Detiège, Henry, Hurez, Lamers, Major, Paque (Simon), Toubeau, Van Acker (F.), Van Winghe. — Van der Schueren, Van Offelen.

B. — Suppléants : MM. Charpentier, Eeckman, Gillès de Pélichy, Robyns, Scheyven, Tindemans. — Castel, Deconinck (J.), Gelders, Harmegnies. — De Clercq.

Voir :

4-XIV (S. E. 1961) : N° 1.

Kamer der Volksvertegenwoordigers

BUITENGEWONE ZITTING 1961.

31 MEI 1961.

BEGROTING

van het Ministerie van Economische Zaken
voor het dienstjaar 1961.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
ECONOMISCHE ZAKEN EN DE ENERGIE (1),
UITGEBRACHT

DOOR DE HEER PAQUE (Simon).

DAMES EN HEREN,

De begroting van het Ministerie van Economische Zaken voor het dienstjaar 1961, ingediend door de vorige regering, werd langdurig onderzocht door de Commissie voor Economische Zaken van de Senaat tijdens drie vergaderingen.

Deze werkzaamheden worden gerapporteerd in het verslag, dat ingediend werd op 5 januari 1961.

Daarom heeft uw Commissie geoordeeld dat de bespreking van deze begroting in één enkele vergadering kon worden beëindigd.

Bespreking.

Een lid wenst vooreerst de stelling van de oppositie te verduidelijken met er nadruk op te leggen dat zijn fractie de traditie zal eerbiedigen volgens welke de oppositie, die deel uitmaakte van de vorige regering, zich onthoudt bij de stemming over en begroting opgemaakt door deze regering. Hij is trouwens van mening dat deze begro-

(1) Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Destenay.

A. — Leden : de heren Blanckaert, Bode, Claeys, Décarpentrie, De Staercke, Dupont, le Hodey, Pêtre, Vandamme (F.), Van Hamme, Verhenne. — Mevr. Copée-Gerbinet, de heren Detiège, Henry, Hurez, Lamers, Major, Paque (Simon), Toubeau, Van Acker (F.), Van Winghe. — Van der Schueren, Van Offelen.

B. — Plaatsvervangers : de heren Charpentier, Eeckman, Gillès de Pélichy, Robyns, Scheyven, Tindemans. — Castel, Deconinck (J.), Gelders, Glinne, Harmegnies. — De Clercq.

Zie :

4-XIV (B. Z. 1961) : N° 1.

tique du département et que ce n'est pas au travers de celui-ci que l'on peut juger le gouvernement.

Lors de la discussion de la déclaration gouvernementale, il a eu l'occasion de poser au Ministre de nombreuses questions auxquelles il n'a pas toujours reçu de réponse. Il se rend parfaitement compte qu'il n'est peut-être pas encore en mesure de faire un exposé général sur la politique qu'il entend appliquer. Aussi se réserve-t-il de revenir ultérieurement sur certains problèmes.

Il désire cependant poser trois questions :

1°) — L'application des lois des 17 et 18 juillet 1959 paraît actuellement être en danger du fait des difficultés financières que connaît le secteur public du crédit et en particulier la S. N. C. I. N'y a-t-il pas là un risque qui pourrait compromettre le financement de certains projets ?

2°) — Actuellement des projets d'extension sont en cours au Centre de Mol pour le Bureau Central des Mesures Nucléaires et le Service des Cellules chaudes. Ils se traduiront par une augmentation des crédits budgétaires. Il en résultera que des ajustements devront être apportés au Budget de 1961 et des accroissements de crédits devront être prévus au budget de 1962.

A l'origine on avait estimé que le financement des dépenses d'investissement du Centre devait se faire sous forme d'emprunt plutôt que d'apport de capital. Mais cette charge va s'alourdissant en raison des intérêts de cet emprunt.

Diverses possibilités ont été envisagées en vue de remédier à ces dépenses croissantes et notamment celle de discuter avec la Direction du Centre de Mol pour examiner s'il n'y a pas moyen de réduire les dépenses et de réaliser certains bénéfices.

Il désirerait savoir, dans toute la mesure du possible, l'attitude que le Ministre entend adopter à l'égard de ces problèmes, et notamment, en ce qui concerne le secteur nucléaire dans son ensemble.

3°) — Bien qu'il soit difficile au gouvernement de déterminer dans quelles régions les constructions nouvelles seront érigées puisque, en fin de compte, les décisions dépendent également des investisseurs, il désirerait cependant connaître la politique régionale que le nouveau Ministre des Affaires Économiques entend suivre dans l'immédiat d'abord, à moyen terme ensuite ?

Un autre membre de la commission aborde quatre problèmes :

1°) — Le relèvement de la taxe de transmission risque d'entraîner des répercussions sur le niveau des prix. A-t-on consulté la Commission des prix à cet égard ? Il souligne que les prix sont restés remarquablement stables au cours des années précédentes. Le ministre sera-t-il suffisamment attentif à leur évolution ? Il pense que le département devrait étudier les perspectives pour les prochains mois et demander à la Commission des Prix de fournir une étude à ce sujet.

2°) — Sous le gouvernement précédent, l'octroi de crédits subventionnés était soumis, à partir d'un certain montant, au Comité Ministériel de Coordination Économique.

Dans la nouvelle structure du Comité Ministériel de Coordination Économique et Sociale, envisage-t-on de continuer cette pratique ?

3°) — On parle beaucoup de la Société Nationale d'Investissements. Le Ministre s'en est-il déjà préoccupé et peut-on lui demander s'il y aura des participations majoritaires ?

ting niet alle aspecten van de politiek van het departement behelst en dat men de regering niet kan beoordelen op grond van deze begroting.

Tijdens de bespreking van de regeringsverklaring had hij de gelegenheid de Minister talrijke vragen te stellen, waarop niet altijd geantwoord werd. Hij geeft er zich ten volle rekenschap van dat de Minister misschien nog niet bij machte is een algemene uiteenzetting te geven van het beleid, dat hij zinnens is toe te passen. Daarom behoudt het lid zich het recht voor later op bepaalde problemen terug te komen.

Hij wenst nochtans drie vragen te stellen :

1°) — De toepassing der wetten van 17 en 18 juli 1959 schijnt op dit ogenblik gevaar te lopen ingevolge de financiële moeilijkheden in de openbare kredietsector, en meer bepaald bij de N. M. K. N. Is hierdoor niet het risico gerezen dat de financiering van bepaalde projecten zou kunnen in gevaar worden gebracht ?

2°) — Op dit ogenblik worden uitbreidingsprojecten uitgewerkt in het Centrum te Mol voor het Centraal Bureau voor de Kernmaten en de Dienst voor de verhitte Kernen. Dit zal een verhoging van de begrotingskredieten meebrengen. Aanpassingen zullen bijgevolg moeten gebracht worden aan de begroting voor 1961 en kredietverhogingen voorzien voor de begroting voor 1962.

Oorspronkelijk was men van oordeel dat de investeringsuitgaven van het Centrum veeleer door middel van een lening dan van kapitaalbreng moest worden gefinancierd. Doch deze last wordt steeds zwaarder wegens de rente van deze lening.

Verscheidene mogelijkheden werden onder ogen genomen om deze stijgende uitgaven het hoofd te bieden. Zo werd o.m. overwogen onderhandelingen aan te knopen met de Directie van het Centrum te Mol om na te gaan of het niet mogelijk is de uitgaven te verminderen en zekere winsten te verwezenlijken.

Het lid wenst, zo volledig mogelijk, ingelicht te worden over de houding van de Minister ten aanzien van deze problemen en meer bepaald ten aanzien van de atoomsector in zijn geheel.

3°) — Hoewel het moeilijk is voor de regering te bepalen in welke gewesten nieuwe ondernemingen zullen opgericht worden daar de beslissing uiteindelijk mede door de beleggers wordt getroffen, wenst hij nochtans te vernemen welke regionale politiek de nieuwe Minister van Economische Zaken zal voeren, vooreerst, in de nabije toekomst en, vervolgens, op halflange termijn ?

Een ander commissielid snijdt vier problemen aan :

1°) — De verhoging van de overdrachtstaks brengt het risico van een weerslag op het prijzenpeil mee. Heeft men dienaangaande het advies van de Prijzencommissie ingewonnen ? Het lid wijst op de opmerkelijke stabiliteit van onze prijzen gedurende de vorige jaren. Zal de Minister voldoende aandacht besteden aan hun evolutie ? Het lid meent dat het Departement de vooruitzichten voor de komende maanden zou moeten onderzoeken en de Prijzencommissie om een studie terzake vragen.

2°) — Onder de vorige regering werd de toekenning van gesubsidieerde kredieten vanaf een bepaald bedrag onderzocht door het Ministerieel Comité voor Economische Coördinatie.

Denkt men verder te gaan op deze weg rekening houdend met de vernieuwde structuur van het Ministerieel Comité voor Economische en Sociale Coördinatie ?

3°) — Er wordt veel gesproken over een Nationale Investeringsmaatschappij. Heeft de Minister zich reeds met de zaak ingelaten en kan hij mededelen of er meerderheidsparticipaties zullen bestaan ?

4°) — Il rappelle que le Marché Commun fait actuellement l'objet d'un projet d'accélération sous forme d'une nouvelle diminution des droits de douane de dix et peut-être de vingt pour cent.

La décision doit être prise avant le 30 juin mais des résistances apparaissent chez certains partenaires.

Ce problème concerne aussi le Ministre du Commerce Extérieur et le Ministre des Affaires Étrangères; il demande si l'on peut connaître la position que le gouvernement compte prendre sur ce plan.

Un autre commissaire désire obtenir des précisions sur les points suivants :

1°) — Un crédit de 500 millions figure au budget pour l'industrie charbonnière; comment sera-t-il utilisé ?

Ne conviendrait-il pas de revoir la politique des subventions charbonnières en vue de les orienter davantage au profit des charbonnages qui paraissent actuellement révéler de nouvelles perspectives d'avenir, par la découverte de nouvelles veines par exemple ?

2°) — Il voudrait également être informé sur la politique actuelle en matière de subventions au secteur nucléaire. Ne serait-il pas utile d'élaborer un statut de l'énergie nucléaire afin que le domaine privé ne recueille pas tous les avantages des recherches effectuées alors que l'État en aurait assuré le financement ?

3°) — Dans l'application des lois de juillet 1959, des subventions ont été accordées à la fois à des entreprises existantes mais aussi à des entreprises à créer. Ces dernières s'installent généralement en Flandre pour 80 à 90 %.

Quant à la majorité des entreprises existantes, elles se situent surtout en Wallonie et plus particulièrement dans le Borinage.

La politique des subventions ne pourrait-elle tenir compte d'une plus juste répartition des crédits ?

Par ailleurs, il serait désirable que l'État soit admis à participer au capital des entreprises qui auraient bénéficié de l'application de ces lois.

Un membre s'intéresse surtout au problème de la production et de la vente du houblon qui est l'activité principale de la région de Poperinghe. Il s'insurge contre les méthodes de dumping pratiquées par les producteurs étrangers.

D'autre part, il s'inquiète des dangers qui résultent des retombées radio-actives, problème qui sème la panique dans la région de Houthulst. L'Euratom a créé une commission d'enquête; il voudrait en connaître les résultats.

Plusieurs points soulèvent encore l'intervention d'un commissaire :

1°) — Le rythme des investissements s'est révélé satisfaisant au cours des derniers mois. Se maintient-il ? Y a-t-il de nouveaux investissements ?

Quels sont les organes administratifs qui interviendront dans la politique économique régionale, et que compte-t-on faire des organisations existantes, en particulier des Conseils Économiques Provinciaux et Régionaux ? Il se préoccupe du sort qui sera réservé à la Flandre Occidentale.

2°) — Il serait utile de continuer à recevoir régulièrement un rapport sur l'application des lois de juillet 1959.

3°) — En ce qui concerne la programmation, il demande si l'on envisage d'apporter des avantages particuliers aux entreprises qui se développeraient dans le cadre du programme gouvernemental, à la fois du point de vue de l'extension des secteurs et du point de vue du développement régional.

4°) — Het lid brengt in herinnering dat de instelling van de Gemeenschappelijke Markt op dit ogenblik versneld wordt door een nieuwe vermindering van de douanerechten met tien, en misschien met twintig ten honderd.

De beslissing moet vóór 30 juni worden genomen, maar men voelt nog verzet bij sommige partners.

Dit probleem betreft ook de Minister van Buitenlandse Handel en de Minister van Buitenlandse Zaken; hij vraagt of men te weten kan komen welke positie de Regering zich voorneemt op dit gebied in te nemen.

Een ander lid verlangt nadere uitleg over de volgende punten :

1°) — Op de begroting komt een krediet voor van 500 miljoen van de steenkolenindustrie; hoe zal dat worden aangewend ?

Zou de politiek van subsidiëring van de steenkolenindustrie niet moeten worden herzien om die subsidies meer ten goede te laten komen aan kolenmijnen welke thans, bijvoorbeeld door de ontdekking van nieuwe lagen, nieuwe toekomstmogelijkheden schijnen te bieden ?

2°) — Hij wenst eveneens te worden inglicht over het huidige beleid inzake toelagen aan het kernonderzoek. Zou het niet nuttig zijn een statuut van de kernenergie uit te werken om niet alle profijt van het verrichte navorsingswerk naar de particuliere sector te laten gaan, terwijl de Staat de financiering op zich heeft genomen ?

3°) — Bij de toepassing van de wetten van juli 1959 zijn niet enkel aan bestaande ondernemingen toelagen verleend, maar ook aan nog op te richten bedrijven, die zich over het algemeen voor 80 à 90 % in het Vlaamse landsgedeelte vestigen.

De bestaande bedrijven echter zijn in overwegende mate in Wallonië, en meer bepaald in de Borinage gevestigd.

Kan bij het verlenen van toelagen niet worden gezorgd voor een billijker verdeling van de kredieten ?

Voorts ware het wenselijk dat de Staat deelneming krijgt in het kapitaal der ondernemingen welke bij de toepassing van die wetten baat mochten hebben gehad.

Een lid stelt vooral belang in het probleem van de produktie en de verkoop van hop, de hoofdbedrijvigheid in de streek van Poperinghe. Hij komt op tegen dumpingpraktijken van de buitenlandse producenten.

Anderzijds toont hij zich verontrust over de gevaren, verbonden aan de radio-actieve neerslag welke de streek van Houthulst in paniekstemming doet verkeren. Euratom heeft een onderzoekscommissie ingesteld; hij verlangt te weten welke resultaten ze heeft bereikt.

Verscheidene punten geven nog aanleiding tot tussenkomsten van een Commissielid :

1°) — Het tempo van de investeringen is tijdens de jongste maanden bevredigend gebleken. Wordt het volgehouden ? Zijn er nieuwe investeringen ?

Welke bestuursorganen krijgen een rol te vervullen in het gewestelijk economisch beleid en wat denkt men te doen met de bestaande organisaties, in het bijzonder met de Gewestelijke en Provinciale Economische Raden ? Hij is bezorgd om het lot dat West-Vlaanderen zal worden beschoren.

2°) — Het ware nuttig regelmatig een verslag over de toepassing der wetten van juli 1959 te blijven ontvangen.

3°) — Met betrekking tot de programmering vraagt hij of overwogen wordt bijzondere voordelen te verlenen aan de bedrijven, die zich in het raam van het regeringsprogramma mochten ontwikkelen, zowel wat betreft de uitbreiding van de sectoren als de streekontwikkeling.

4°) — Le même membre regrette que les subsides qui avaient été prévus antérieurement pour le Conseil Economique Wallon et l'Economische Raad voor Vlaanderen ne figurent plus dans le budget. Ces organismes sont nécessaires, voire même indispensables à l'économie du pays.

5°) — Le Plan quinquennal d'investissements a été publié fin décembre 1960. Dans quel sens le ministre compte-t-il prendre les mesures pratiques d'exécution et comment va-t-il mettre à l'ouvrage les cent mille travailleurs des emplois nouveaux ?

La programmation devrait se faire sur un double plan, à la fois sur le plan régional et sur le plan des secteurs de l'exploitation.

6°) — Il ne partage pas l'avis de ceux qui parlent de risque de « colonisation économique » par l'afflux actuel des investissements étrangers en Belgique. En outre, on observe de plus en plus que des travaux sont exécutés avec des licences ou des brevets étrangers, par exemple : le matériel des chemins de fer, les voitures de tramways, etc.

Peut-être dira-t-on que cette carence de brevets belges est due à un défaut de notre industrie dans le passé. Le département ne peut-il confier la recherche scientifique à l'industrie elle-même ?

Le voyage d'études de la mission économique belge en octobre 1960 en Amérique du Nord, présidée par le prince Albert, permet à un commissaire de demander des précisions sur les résultats obtenus.

Un autre commissaire pose trois questions qui intéressent le budget :

1°) — Où en est actuellement la liquidation du Service de Ravitaillement ?

2°) — Qu'en est-il de la liquidation de l'Exposition de 1958 ?

3°) — L'Institut des Réviseurs d'entreprises créé par la loi de 1953 connaît actuellement de grosses difficultés; il serait souhaitable d'adapter cette loi.

Un membre interroge le Ministre afin de savoir si le programme de la politique régionale et de l'aménagement du territoire est de sa compétence. Il lui est répondu affirmativement.

Il estime que si certains craignent le risque d'une « colonisation économique » par les capitaux étrangers, c'est à l'Etat qu'il incombe d'y remédier.

Il insiste sur la nécessité de modifier les circuits financiers et les canaux de formation de l'épargne. Nous n'avons pas à nous féliciter de la Bourse des valeurs qui, si elle était bien utilisée et réglementée, pourrait donner d'excellents résultats. Il cite l'exemple de la société Montecatini en Italie, pays réputé pauvre, qui a procédé dernièrement à une augmentation de capital de 8 milliards de francs belges.

La profession d'agent de change devrait être réglementée car la Belgique est le seul pays où cette profession ne l'est pas.

Un autre aspect de la programmation est celui des investissements publics. Nous dépensons mal notre argent. Dans le domaine de l'instruction publique, par exemple, 20 milliards sont inscrits au budget alors que nous ne possédons pas d'industrie de matériel didactique.

Au point de vue des travaux publics, nous favorisons les petites entreprises qui ne peuvent concurrencer les grandes

4°) — Hetzelfde lid betreurt dat de toelagen, waarin vroeger was voorzien voor de « Conseil Economique Wallon » en de Economische Raad voor Vlaanderen, in de begroting niet meer voorkomen. Deze organisaties zijn noodzakelijk, zonet onmisbaar, voor s' lands bedrijfsleven.

5°) — Het vijfjarenplan voor investeringen is einde 1960 gepubliceerd. In welke zin denkt de Minister de praktische uitvoeringsmaatregelen te nemen en hoe gaat hij de honderdduizend werknemers in de nieuwe betrekkingen aan het werk zetten ?

De programmering zou zowel op regionaal vlak als op het plan der exploitatiesectoren moeten worden doorgevoerd.

6°) Hij deelt de mening niet van de leden die spreken van het gevaar voor « economische kolonisatie » ten gevolge van de huidige toevloeiing van buitenlandse investeringen naar België. Bovendien ziet men meer en meer werken die met buitenlandse vergunningen of brevetten worden uitgevoerd, bijvoorbeeld : spoorwagematerieel, tramrijtuigen, enz.

Wellicht zal men opwerpen dat dit gebrek aan Belgische brevetten te wijten is aan een tekort van ons bedrijfsleven in het verleden. Kan het Departement de wetenschappelijke navorsing niet opdragen aan de industrie zelf ?

De studiereis van de door Prins Albert geleide Belgische economische missie naar Noord-Amerika in oktober 1960 is voor een lid de gelegenheid om nadere uitleg te vragen over de daarmee bereikte resultaten.

Een ander lid stelt drie vragen nopens de begroting :

1°) — Hoe staat het met de likwidatie van de Ravitaillingsdienst ?

2°) — En hoe met de likwidatie van de Tentoonstelling van 1958 ?

3°) — Het door de wet van 1953 opgerichte Instituut voor Bedrijfsrevisoren heeft thans met grote moeilijkheden te kampen; het ware wenselijk deze wet van de huidige toestand aan te passen.

Een lid ondervraagt de Minister om te weten of het gewestelijk beleid en de ruimtelijke ordening niet onder hem ressorteren. De Minister antwoordt hem in bevestigende zin.

Vrezen sommigen dat er gevaar voor een « economische kolonisatie » door buitenlandse kapitalen bestaat, dan moet, volgens hem, de Staat het nodige doen om zulks te voorkomen.

Hij legt er de nadruk op dat het nodig is de financiële kringloop en het spaarsysteem te wijzigen. Wij hebben geen reden om ons te verheugen over de effectenhandel die uitstekende resultaten had kunnen geven indien hij benutted en gereguleerd ware geworden. Hij haalt het voorbeeld aan van de vennootschap Montecatini in Italië — een land dat voor arm doorgaat — die onlangs tot een kapitaalsverhoging van 8 miljard Belgische frank heeft besloten.

Het beroep van wisselagent zou moeten worden gereguleerd, want België is het enige land waar zulks nog niet werd gedaan.

Een ander aspect van de programmering is dat der openbare investeringen. Wij besteden ons geld slecht. Op het terrein van het openbaar onderwijs bijvoorbeeld zijn 20 miljard op de begroting uitgetrokken terwijl wij niet eens een industrie voor didactisch materiaal bezitten.

Ten aanzien van de openbare werken bevoordelen wij de kleine bedrijven die niet tegen de grote buitenlandse

entreprises étrangères; il cite à cet égard l'exemple des travaux de dragage du canal de Suez effectués par une firme danoise.

Il serait souhaitable de consacrer des crédits plus importants aux études qui devraient dépasser le plan statistique sur lequel elles sont demeurées jusqu'à présent au point de vue régional. Car les études des régions ont été faites par le procédé photographique, c'est-à-dire en fonction de la situation existante plutôt qu'en vue des possibilités de développement.

Le Luxembourg, particulièrement, devait être étudié en examinant ses possibilités d'expansion.

Réponse du Ministre.

Le Ministre, répondant aux divers orateurs qui sont intervenus pour lui poser des questions, souligne que la diversité de celles-ci est telle qu'il va s'efforcer de synthétiser sa réponse, mais que celle-ci comportera déjà un certain exposé de sa politique d'ensemble.

En ce qui concerne l'application des lois des 17 et 18 juillet 1959, plus particulièrement sous l'angle des difficultés financières actuelles de la S. N. C. I., le Ministre est d'accord pour ne pas sous-estimer la gravité de la situation. Toutefois, il croit que les difficultés de la S. N. C. I. sont temporaires et qu'elles pourront être surmontées sans compromettre la politique d'expansion du Gouvernement. La S. N. C. I. devrait être mise, en effet, en mesure de faire appel aux marchés des capitaux belges et étrangers. En attendant elle devra appliquer une certaine sélectivité à propos des crédits qui sont actuellement à l'examen. D'une manière générale le Ministre estime que les lois de relance devront être mises en œuvre de manière plus sélective qu'elles ne l'ont été antérieurement.

S'agissant des problèmes nucléaires, le Ministre est très attentif à l'évolution de ce secteur. En particulier il croit également qu'une étude sérieuse s'impose pour éviter, dans toute la mesure du possible, un gonflement excessif des dépenses. Une réorganisation sensible du secteur, et en particulier du Centre de Mol, devra être envisagée.

Quant à sa politique régionale, le Ministre signale qu'il a chargé une Commission dépendant du Bureau de Programmation de mettre au point les principes de cette politique. Cette Commission lui fera rapport avant le 1er octobre 1961. Il sera alors en mesure de définir une politique d'ensemble de développement régional.

Il est d'accord également pour souhaiter que cette politique régionale soit préparée par des études qui seront autre chose qu'un ensemble de statistiques. Il est nécessaire de déterminer, dans une perspective dynamique, ce que sera l'évolution des différentes régions qui composent l'économie belge. A partir de là, il sera alors possible de trouver des voies d'expansion compatibles avec leurs vocations économiques.

C'est alors qu'il pourra déterminer le rôle des organes du développement régional et, singulièrement, des organismes consultatifs actuellement existants. Cette politique régionale devra fournir les moyens d'une reconversion

bedrijven kunnen concurreren; hij citeert in dit verband het voorbeeld van de baggerwerken die door een Deense firma in het Suezkanaal zijn uitgevoerd.

Het ware wenselijk grotere kredieten te besteden aan de studies, die verder zouden moeten reiken dan het statistische stadium waartoe ze zich op regionaal niveau tot nu toe hebben bepaald. De bestudering van de gewesten geschiedde immers volgens het « fotografische procédé », d.i. meer op grond van de bestaande toestand dan met het oog op de ontwikkelingsmogelijkheden.

Luxemburg verdient vooral in 't bijzonder te worden bestudeerd in het licht van al zijn expansiemogelijkheden.

Antwoorde van de Minister.

De Minister dient de verschillende sprekers die hem vragen hebben gesteld van antwoord; hij legt er de nadruk op dat deze vragen, zo uiteenlopend van aard zijn, dat hij zal trachten zijn antwoord beknopt samen te vatten, hoewel daarin reeds een zeker overzicht van zijn beleid zal te vinden zijn.

Wat de toepassing van de wetten van 17 en 18 juli 1959 betreft — meer bepaald gezien vanuit het oogpunt der huidige financiële moeilijkheden van de N. M. K. N. — meent hij dat de ernst van de toestand niet mag worden onderschat. Niettemin gelooft hij dat de moeilijkheden van de N. M. K. N. van voorbijgaande aard zijn, en dat ze zullen kunnen worden verholpen zonder dat het expansiebeleid van de Regering in het gedrang komt. De N. M. K. N. zou immers in de gelegenheid moeten worden gesteld een beroep te doen op de Belgische en buitenlandse kapitaalmarkten. In afwachting daarvan zal ze een selectie moeten uitvoeren ten aanzien van de kredieten die thans in studie zijn genomen. In 't algemeen is de Minister de mening toegedaan dat de wetten voor de wederopleving op een meer selectieve wijze zullen moeten worden toegepast dan totnogtoe het geval was.

Wat de kernenergievraagstukken betreft, verklaart de Minister dat hij de toestand op dit terrein aandachtig blijft volgen. In het bijzonder is hij eveneens van oordeel dat een grondig onderzoek moet worden ondernomen teneinde zoveel mogelijk te vermijden dat de uitgaven op overdreven wijze toenemen. Een grondige herinrichting van deze sector, en in het bijzonder in het Centrum te Mol, moet worden onder ogen gezien.

Wat zijn gewestelijk beleid betreft, deelt de Minister mee dat hij een Commissie, afhankelijk van het Programmatiebureau, gelast heeft de principes van deze politiek uit te werken. Deze Commissie zal verslag uitbrengen vóór 1 oktober 1961. Op dat ogenblik zal hij in staat zijn een algemene politiek van gewestelijke ontwikkeling uit te stipelen.

Hij wenst dat dit gewestelijk beleid zou voorbereid worden door studies, die nog iets meer zouden zijn dan een reeks statistieken. Het is noodzakelijk, in een dynamisch perspectief, de evolutie te bepalen der verschillende takken van de Belgische economie. Van deze basis vertrekkend zal men de wegen van de expansie kunnen vinden, die overeenstemmen met hun economische roeping.

Op dat ogenblik zal hij de rol van de organen der gewestelijke ontwikkeling kunnen omschrijven en, meer bepaald, van de thans bestaande raadgevende organismen. Dit gewestelijk beleid moet ons de middelen ter hand

véritable des régions actuellement déprimées, surtout celles atteintes par la crise charbonnière.

Le Ministre indique qu'il est extrêmement attentif à tout ce qui concerne le problème des prix. Dès son entrée au Département il s'est aussitôt enquis de la situation et un membre de son Cabinet suit journalièrement l'évolution des prix.

En ce qui concerne la Société Nationale d'Investissements, le Ministre ne veut pas anticiper sur le résultat des activités du Groupe de travail qui a été chargé par le Comité Ministériel d'Expansion Economique et de Politique Régionale, de mettre au point un projet de loi. Il croit cependant être en mesure de donner, à titre personnel, son avis sur les grandes lignes du projet. A cet égard il souligne qu'à son estime il doit s'agir d'un organisme public mais qui fera appel aux capitaux privés; que cet organisme doit pouvoir prendre des initiatives industrielles en créant lui-même des entreprises. Toutefois, lorsqu'il s'agira d'entreprises existantes, il n'interviendra qu'à la demande de celles-ci et ne prendra que des participations minoritaires. Pour le surplus, le Gouvernement fera voter, avant la fin de l'année, le projet de loi sur la Société Nationale d'Investissements.

Répondant à certaines critiques, le Ministre tient à dire que des statistiques peuvent faire croire qu'à un certain moment la Wallonie a été désavantagée par rapport à la Flandre en ce qui concerne l'application des lois d'expansion. Il rappelle cependant que sur un total de crédits s'élevant à 14 milliards, les entreprises métallurgiques de Wallonie, qui ont bénéficié d'une intervention gouvernementale en vertu des lois de 1959, ont obtenu plus de 4 milliards, à elles seules.

Pour le surplus, le Ministre ne croit pas qu'aucun parlementaire puisse exiger du Ministre des Affaires Economiques qu'il défavorise les entreprises situées en Flandre.

Répondant à une question relative aux subsides attribués au Conseil Economique Wallon et à l'Economische Raad voor Vlaanderen, soit 250.000 francs à chacun de ces conseils, le Ministre précise qu'une première tranche de 150.000 francs doit parvenir incessamment aux organismes intéressés, toutes formalités administratives ayant été accomplies. Mais la seconde tranche n'est payable que sur justification, c'est-à-dire après que les études régionales auront été élaborées.

A propos des risques de colonisation par les investissements étrangers, le Ministre ne croit pas qu'on puisse parler de risques à ce sujet. Il considère, au contraire, que l'afflux des capitaux étrangers en Belgique est un phénomène bénéfique, à la fois du point de vue des connaissances techniques nouvelles qu'il apporte à la Belgique et des effets favorables qu'il a sur le niveau de l'emploi.

Le Ministre définit ses vues sur la programmation. Pour lui il s'agit de savoir dorénavant où l'on veut aller sur le plan économique et, pour cela, de faire un programme à réaliser par étapes. Mais il croit que tous, producteurs et syndicalistes, doivent être étroitement associés à l'élaboration et à la réalisation de la programmation. Il est d'accord pour remarquer le caractère primordial de la programmation des investissements publics. Il rappelle d'ailleurs

stellen voor een werkelijke omschakeling van de gewesten, welke door de economische depressie en, vooral, door de kolencrisis getroffen werden.

De Minister stipt aan dat hij een gans bijzondere aandacht wijdt aan het probleem der prijzen. Bij zijn ambtsaanvaarding heeft hij onmiddellijk inlichtingen laten innemen en een lid van het Kabinet volgt dagelijks de evolutie der prijzen.

Wat de Nationale Investeringsmaatschappij betreft, wil de Minister niet vooruitlopen op de uitslag der werkzaamheden van de werkgroep, die door het Ministerieel Comité voor de Economische Expansie en het Gewestelijk Beleid gelast werd een wetsontwerp uit te werken. Hij meent echter wel bij machte te zijn zijn persoonlijke zienswijze over de hoofdtrekken van het ontwerp weer te geven. In dit verband onderlijnt hij dat, naar zijn mening het hier een publiekrechtelijk lichaam geldt, dat echter een beroep zal doen op het privaat kapitaal; dat dit organisme in staat moet zijn initiatieven te nemen op industriegebied door zelf ondernemingen op te richten. Wanneer het echter bestaande ondernemingen geldt, zal het slechts tussenkomen op verzoek van deze laatste en zich beperken tot minderheidsparticipaties. Voor het overige zal de Regering, vóór het einde van het jaar, het ontwerp tot oprichting van de Nationale Investeringsmaatschappij aan het Parlement ter goedkeuring voorleggen.

De Minister antwoordt op bepaalde kritieken en wijst er op dat de statistieken, op een zeker ogenblik, de indruk konden wekken dat Wallonië benadeeld werd t.o.v. Vlaanderen inzake de toepassing van de expansiewetten. Hij herinnert er nochtans aan dat de Waalse metaalindustrie alleen reeds meer dan 4 miljard bekomen heeft op een totaal van 14 miljard kredieten, die een regeringstussenkomst genoten hebben krachtens de wetten van 1959.

Voor het overige meent de Minister dat geen enkel parlementslid van de Minister van Economische Zaken kan eisen dat hij in het Vlaamse land gevestigde ondernemingen zou benadelen.

Op een vraag betreffende de aan de « Conseil Economique Wallon » en de Economische Raad voor Vlaanderen toegekende toelagen, namelijk elk 250.000 frank, antwoordt de Minister dat de betrokken organismen eerlang 150.000 frank moeten ontvangen als eerst tranche, daar alle bestuursformaliteiten zijn vervuld. De tweede tranche is echter pas betaalbaar na behoorlijke verantwoording, dit betekent nadat de streekstudies klaar zullen zijn.

In verband met het gevaar voor kolonisatie, dat voortvloeit uit de buitenlandse investeringen, meent de Minister dat, op dit stuk, van een eigenlijk gevaar geen sprake is. Hij is integendeel van oordeel dat de toevloed van vreemde kapitalen een weldoend verschijnsel is, zowel wegens de nieuwe technische kundigheden, die daardoor België ten goede komen, als om de gunstige weerslag ervan op het peil van de tewerkstelling.

De Minister omschrijft wat hij onder programmatie verstaat. Naar zijn mening komt het er op aan te bepalen welke richting men op economisch gebied uitgaat en, daartoe, een programma op te stellen dat trapsgewijze zal verwezenlijkt worden. Naar zijn mening moeten echter allen, zowel producenten als vakverenigingen, nauw worden betrokken bij het opstellen en tot stand brengen van de programmatie. Hij is het ermede eens dat de programmatie der

qu'une Commission a été constituée et que, par ailleurs, un des Comités Ministériels du C. M. C. E. S., sera chargé de la coordination des investissements publics et des transports.

Les résultats de la mission économique belge aux U. S. A. figurent en annexe au présent rapport.

Quant à la question du houblon, le Ministre considère qu'il s'agit d'un problème relevant davantage de son Collège de l'Agriculture.

Répondant au Membre qui s'intéresse à l'article du budget relatif à la liquidation de l'Exposition 1958, M. le Ministre rappelle qu'en vue de cette Exposition Universelle fut créé un Commissariat Général du Gouvernement près l'Exposition Universelle et Internationale de Bruxelles, ainsi qu'une Société appelée « Société de l'Exposition Universelle de Bruxelles ».

Ce Commissariat Général avait pour tâche de préparer, de mettre en œuvre et de liquider l'Exposition de 1958.

La liquidation qui s'accompagnait d'ailleurs de la suppression de la société, a été confiée, sur la proposition du Commissaire Général, à un Comité auquel étaient adjoints un Commissaire aux Comptes, un Inspecteur des Finances ainsi que deux Conseillers juridiques et deux fonctionnaires représentant l'Administration des domaines. Toutes ces personnes sont toujours en activité et reçoivent une indemnité forfaitaire pour le mandat qu'elles exercent. Quant au personnel d'exécution, il comporte encore à l'heure actuelle cinq fonctionnaires détachés du Service des Expositions et Foires de la Direction Générale du Commerce et sept agents engagés sous contrat d'emploi.

Ce comité de liquidation a trois tâches essentielles à assumer :

a) établir les comptes et les justifications comptables à fournir à la Cour des Comptes;

b) s'occuper du contentieux que l'on peut évaluer approximativement à 50 millions de francs;

c) prendre position à l'égard de travaux qu'il s'avèrerait, le cas échéant, indispensables d'encore effectuer.

Ce qui précède fait déjà mieux comprendre les raisons pour lesquelles le budget du Ministère des Affaires Économiques pour l'exercice 1961 comporte encore dans les dépenses extraordinaires un poste relatif aux dépenses d'études, d'organisation, de fonctionnement généralement quelconques du Commissariat Général du Gouvernement près l'Exposition Universelle et Internationale de Bruxelles.

Certes, le comité de liquidation dispose de recettes propres mais lorsque ce budget a été établi, il y a près d'un an, il convenait de prévoir encore un certain montant (1 million), montant qui, semble-t-il, ne sera même pas utilisé mais qui aurait pu — et qui pourrait encore d'ailleurs — s'avérer insuffisant eu égard aux travaux auxquels le comité de liquidation de l'Expo 1958 peut être appelé à faire face.

Pour illustrer par un exemple les difficultés qui pourraient survenir en l'espèce, on ne peut mieux faire que de signaler que le comité de liquidation est toujours dans

overheidsinvesteringen van overwegend belang zijn. Hij brengt overigens in herinnering dat een Commissie is ingesteld en dat anderzijds, een der van het M. C. E. C. afhankende Ministeriële Comitès zal worden belast met de coördinatie van de overheidsinvesteringen en van het vervoer.

De resultaten behaald door de Belgische economische missie in de V. S. A., komen voor in een bijlage tot dit verslag.

Het hopprobleem, naar het oordeel van de Minister, ressorteert veeleer onder de bevoegdheid van zijn ambtgenoot van Landbouw.

In antwoord op een vraag van het lid, dat belang stelt in het begrotingsartikel betreffende de likwidatie van de Tentoonstelling 1958, herinnert de Minister er aan dat er, met het oog op deze Wereldtentoonstelling een Commissariaat-Generaal van de Regering bij de Internationale Wereldtentoonstelling van Brussel werd opgericht, alsmede een maatschappij, genaamd « Maatschappij van de Wereldtentoonstelling te Brussel ».

De taak van dit Commissariaat-Generaal bestond in de voorbereiding, het op gang brengen en de likwidatie van de Tentoonstelling 1958.

De likwidatie, die trouwens gepaard ging met de opheffing van de maatschappij, werd, op voorstel van het Commissariaat-Generaal toevertrouwd aan een Comité, waaraan werden toegevoegd een Commissaris voor de Rekeningen, een Inspecteur van Financiën alsmede twee rechtskundige adviseurs en twee ambtenaren, die het Bestuur der Domeinen vertegenwoordigen. Al deze personen oefenen hun opdracht nog steeds uit en ontvangen voor de uitoefening ervan een forfaitaire vergoeding. Het uitvoerend personeel bestaat op dit ogenblik nog uit de ambtenaren gedetacheerd door de Dienst der Tentoonstellingen en Jaarbeurzen van de Algemene Directie van de Handel en zeven amtenaren aangeworven onder bediendencontract.

Dit likwidatiecomité moet drie belangrijke taken vervullen :

a) het opmaken van de rekeningen en de boekhoudkundige bescheiden die ter verantwoording aan het Rekenhof moeten voorgelegd worden;

b) het onderzoek van de geschillen die op ongeveer 50 miljoen frank kunnen geraamd worden;

c) stelling nemen t.o.v. de werken die, naar blijken zou, nog zouden moeten uitgevoerd worden.

Na hetgeen voorafgaat zal men gemakkelijker begrijpen waarom de begroting van het Ministerie van Economische Zaken voor het dienstjaar 1961, onder de buitengewone uitgaven, voor een post bevat met betrekking tot welkdanige uitgaven voor de studie, de inrichting, de werking van het Commissariaat-Generaal van de Regering bij de Internationale Wereldtentoonstelling te Brussel.

Weliswaar beschikt het likwidatiecomité over eigen inkomsten, doch toen deze begroting bijna een jaar geleden werd opgemaakt diende er nog in een zeker bedrag (1 miljoen) te worden voorzien. Dit bedrag zal naar het blijkt zelfs niet moeten gebruikt worden, maar het kon — en het kan trouwens nog — gebeuren dat dit bedrag onvoldoende zou zijn, gezien de werken waaraan het likwidatiecomité van de « Expo 1958 » misschien nog het hoofd zal moeten bieden.

Men kan de moeilijkheden, die ter zake nog zouden kunnen rijzen, niet beter toelichten dan door dit voorbeeld : het likwidatiecomité wacht nog steeds op de beslissing

l'attente de la décision que doit prendre la Ville de Bruxelles à l'égard du maintien ou non de la passerelle construite en vue de l'Expo 1958.

* * *

En ce qui concerne la situation de l'Institut des réviseurs d'entreprises, il serait vain de nier qu'un certain malaise existe depuis sa création en 1953:

C'est ainsi que l'on constate, si l'on se réfère au tableau paru au *Moniteur belge* du 14 février 1961, que le nombre des membres de l'Institut est en diminution suite à un assez grand nombre de démissions. D'autre part, actuellement deux recours sont introduits auprès du Conseil d'Etat.

Ce malaise doit peut-être être recherché essentiellement dans le fait que quelques réviseurs détiennent de nombreux mandats alors que d'autres en sont démunis.

Une telle situation ne laisse évidemment pas indifférent M. le Ministre des Affaires Economiques et de l'Energie.

Il s'indique de rechercher, dans le cadre de la tutelle sur l'Institut que doit exercer le Ministre des Affaires Economiques, les mesures, voire les réformes susceptibles de rendre rentable la profession de réviseur d'entreprises et d'éliminer les frictions actuelles.

* * *

Quant à la question de savoir où en est la liquidation de la Direction Générale du Ravitaillement, il y a lieu de signaler qu'elle n'a jusqu'à présent pas été envisagée.

En effet, sa suppression serait contraire aux accords conclus avec l'O. T. A. N. qui prévoient qu'en période de crise un « Ministère du Ravitaillement » doit pouvoir être constitué immédiatement. A noter d'ailleurs que ce Service travaille en collaboration étroite avec la Commission des Problèmes Nationaux de Défense.

Les tâches principales actuelles des Services de Ravitaillement sont :

- contrôler l'incorporation du froment indigène;
- comptabiliser les achats et les ventes de grains aux négociants;
- surveiller le stockage du froment (minimum imposé).

Pour rappel, les fonctions principales de l'O. C. R. A. sont :

- pouvoir organiser le ravitaillement en période de crise;
- appliquer la politique des prix du Ministre des Affaires économiques (principalement dans le domaine agricole);
- effectuer les opérations pour compte du Fonds Agricole (sur ordre du Ministre de l'Agriculture).

Quant au personnel (approximativement 70 agents), seul le Directeur général est nommé à titre définitif. Les autres agents sont temporaires.

En ce qui concerne le problème des dangers radioactifs, l'évacuation des déchets du Centre de Mol et l'éventualité du choix de Houthulst comme terrain de stockage, le ministre signale qu'aucun fait nouveau n'est intervenu depuis la réponse qui a été faite à la question parlementaire n° 7, posée par MM. les députés De Groote et Lahaye (Bulletin n° 6 du 3 janvier 1961, Chambre des Représentants — Questions et réponses).

van de Stad Brussel betreffende het al of niet behouden van de loopbrug die met het oog op de Expo 1958 gebouwd werd.

* * *

Wat de toestand betreft, waarin het Instituut der Bedrijfsrevisoren verkeert, is het onloochenbaar dat een malaise heerst sedert de oprichting ervan in 1953.

Zo blijkt uit de tabel die in het *Belgisch Staatsblad* van 14 februari 1961 is verschenen, dat het ledenaantal van het Instituut afneemt ingevolge een vrij groot aantal ontslag-nemingen. Anderzijds zijn thans bij de Raad van State twee voorzieningen in beroep gesteld.

Deze malaise moet wellicht hoofdzakelijk worden gezocht in het feit dat enkele revisoren talrijke mandaten hebben, terwijl andere er geen hebben.

Die toestand laat de Minister van Economische Zaken en Energie natuurlijk niet onverschillig.

In het kader van de voogdij die de Minister van Economische Zaken over het Instituut moet uitoefenen, is het geraden te zoeken naar maatregelen, en zelfs naar hervormingen die het beroep van bedrijfsrevisor rendabel kunnen maken en de huidige wrijvingen uit de wereld kunnen helpen.

* * *

Wat nu de kwestie van de likwidatie van de Algemene Directie der Ravitaillering betreft, zij opgemerkt dat deze kwestie tot dusver niet in overweging is genomen.

De afschaffing van deze dienst zou immers in strijd zijn met de akkoorden welke met de N. A. V. O. zijn gesloten en volgens welke in een crisisperiode, op staande voet, een « Ministerie van Ravitaillering » moet kunnen worden opgericht. In dit verband zij er overigens op gewezen dat deze Dienst nauw samenwerkt met de Commissie voor de Nationale Defensieproblemen.

Thans zijn de voornaamste taken van de Ravitaillering-diensten :

- toezicht uitoefenen op de vermenging van inlandse tarwe;
- boek houden van de aankoop en van de verkoop van graan aan de groothandelaars;
- toezicht houden op het aanleggen van tarwevoorraden (opgelegd minimum).

Ter herinnering zij vermeld dat de voornaamste taken van de Handelsdienst voor Ravitaillering zijn :

- de ravitaillering in crisisperiode te kunnen inrichten;
- de prijzenpolitiek van de Minister van Economische Zaken toe te passen (vooral op landbouwgebied);
- de verrichtingen voor rekening van het Landbouwfonds uit te voeren (in opdracht van de Minister van Landbouw).

Wat het personeel betreft (ongeveer 70 personeelsleden) is alleen de Directeur-Generaal vast benoemd. De overige personeelsleden zijn tijdelijken.

In verband met het gevaar voor radio-actieve neerslag, de afvoer van afval van het Centrum te Mol en de mogelijke keuze van Houthulst als opslagterrein, wijst de Minister er op dat er niets nieuws valt te melden sinds het antwoord, dat werd verstrekt op de parlementaire vraag n° 7 van de Volksvertegenwoordigers De Groote en Lahaye (Bulletin n° 6 van 3 januari 1961 — Kamer van Volksvertegenwoordigers — Vragen en Antwoorden).

Les recherches relatives à l'évacuation des résidus radioactifs continuent au Centre de Mol et aucune solution n'a été proposée jusqu'à présent.

Les articles et l'ensemble du budget ont été adoptés par 13 voix et 2 abstentions.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,

Simon PAQUE.

Le Président,

M. DESTENAY.

Het speurwerk betreffende de afvoer van radioactieve afvalstoffen wordt in het Centrum te Mol voortgezet en tot op heden is nog geen oplossing voorgesteld.

De artikelen en de begroting in haar geheel werden goedgekeurd met 13 stemmen en 2 onthoudingen.

Dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,

Simon PAQUE.

De Voorzitter,

M. DESTENAY.

ANNEXE.

Résultats de la Mission Economique belge aux U. S. A., présidée par S. A. R. le Prince de Liège.

Procter & Gamble Research Center : 180 millions de francs (200 personnes).

Clayton Manufacturing (Steam generators : 22,5 millions de francs (75 personnes).

Alleghany Ludlum steel corp. : 1.250 millions (400 ouvriers).

Contacts en cours.

Hobart Brothers (équipement de soudure).

Standard Register Cy. (offre une licence).

American Laundry Mach. Corp.

Armco.

Buckeye Tools.

Goodrich (projet de 600 millions de francs).

Crown Overall.

Staneco Inc.

BIJLAGE.

Resultaten van de Belgische Economische Missie in de V. S. A., onder de leiding van Z. K. H. Prins Albert van Luik.

Procter & Gamble Research Center : 180 miljoen frank (200 personen).

Clayton Manufacturing (Steam generators) : 22,5 miljoen frank (75 personen).

Alleghany Ludlum Steel Corp. : 1.250 miljoen frank (400 arbeiders).

Aangeknoopte contacten.

Hobart Brothers (lasinstallaties).

Standard Register Cy. (biedt een licentie aan).

American Laundry Machine Corp.

Armco.

Buckeye Tools.

Goodrich (ontwerp van 600 miljoen frank).

Crown Overall.

Staneco Inc.